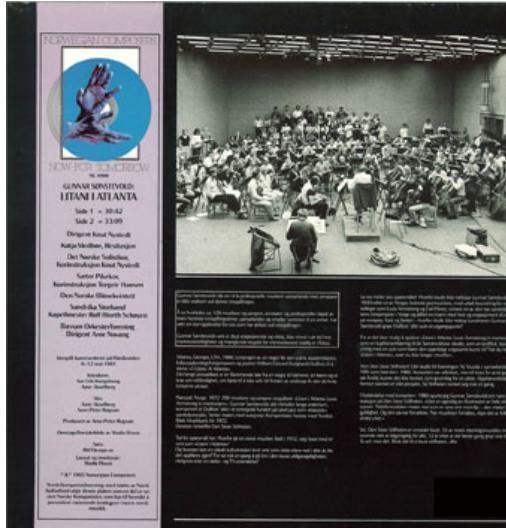

November 3, 2024

Click image for higher resolution

- Velkommen
- Konserter
- Plater
- Bandet
- Presentasjon
- Presseinfo
- Events og dans
- Kontakt

[\(ssb\)](#)

Sandvika Storband participated in the recording of Gunnar Sønstevolds major work, Litani at Atlanta 8.-12. May 1984 at the large studio at Høvikodden kunstsenter.

The other participants were: Knut Nystedt, dir., Katja Medbøe recitation, Det Norske Solistkor, Sætre Pikekor, Den Norske Blåsekvintett and Bærum Okesterforening.

Kjøp CDer eller LPer

©Sandvika Storband 1997-2024

GUNNAR SØNSTEVOLD LITANI I ATLANTA

katja medbøe, resitasjon
sætre pikekor
sandvika storband

det norske solistkor
den norske blåsekvintett
boerum symfoniorkester

DIRIGENT: KNUT NYSTEDT

NORWEGIAN COMPOSERS

NOW FOR TOMORROW
NC 4908GUNNAR SØNSTEVDOL:
LITANI I ATLANTASide 1 = 30:42
Side 2 = 33:09

Dirigent Knut Nystedt

Katja Medbøe, Resitasjon

Det Norske Solistkor,
Korinstruksjon Knut NystedtSætre Pikekor,
Korinstruksjon Torgeir Hansen

Den Norske Blåsekintett

Sandvika Storband

Kapellmester Rolf Hiorth Schøyen

Bærum Orkesterforening
Dirigent Arne NovangInnspilt kunstsentret på Hovikodden
8-12 mai 1984Teknikere:
Jan Erik Kongshaug
Arne AkselbergMix:
Arne Akselberg
Arne-Peter Rognan

Produsert av Arne-Peter Rognan

Omslags/forsidebilde av Madla Hruza

Sats:
BM Design as
Layout og montasje:
Madla Hruza

© & © 1985 Norwegian Composers

Norsk Komponistforening, med støtte av Norsk
Kulturfond utgir denne platen som en del av se-
riens Norske Komponister, som har til hensikt å
presentere varierende tendegser i nyere norsk
musikk.

Gunnar Sønstevolds ide om å la profesjonelle musikere samarbeide med amatører er blitt realisert ved denne innspillingen.

Å se hvorledes ca. 120 musikere og sangere, amatører og profesjonelle i løpet av noen hektiske innspillingstimer, samarbeider og smelter sammen til en enhet, har vært en stor opplevelse for oss som har deltatt ved innspillingen.

Gunnar Sønstevolds verk er dypt engasjerende og viktig, ikke minst i vår tid hvor menneskerettigheter og manglende respekt for menneskeverd stadig er i fokus.

Atlanta, Georgia, USA, 1906: Lynsingjen av en neger får den svarte akademikeren, folkeopplysningsforkjemperen og poeten William Edward Burghardt DuBois til å skrive «A Litany At Atlanta».

Det lange prosadiktet er en flammande tale fra en neger til Vårherre, en bonn og et krav om rettferdighet, om hjelp til å ikke selv bli fortvert av ondskap lik den de hvite lynsjerne utviser.

Harstad, Norge, 1972: 208 musikere og sangere uroppfører «Litani i Atlanta. Louis Armstrong in memoriam». Gunnar Sønstevolds åtti minutter lange oratorium, komponert til DuBois' dikt i et tonespråk fundert på såvel jazz som «klassisk» samtidsmusikk. Verket møtes med ovasjonene. Komponisten hedres med Nordisk Råds Musikkpris for 1972.

Deretter inntreffer Den Store Stillheten.

Tid for spørsmål her: Hvorfor gir en norsk musiker, født i 1912, seg i kast med et

verk som «Litani i Atlanta»?

Øg hvordan kan en såkalt kulturasjon la et verk som dette støve ned i åtte år, før det oppføres igjen? For så nok en gang å gli inn i den tause utilgjengeligheten, riktig nok etter en radio- og TV-utsendelse?

La oss heller snu spørsmålet: Hvorfor skulle ikke nettopp Gunnar Sønstevold – 1930-tallet en av Norges ledende jazzmusikere, med utalt beundring for svarte kollegene som Louis Armstrong og Earl Hines; senere en av den nye samtidsmusikens forkjemper i Norge og alltid en mann med mot og engasjement til å reagere på overgrep, fusk og fanter – hvorfor skulle ikke nettopp kunstneren Gunnar Sønstevold gripe DuBois' dikt som et utgangspunkt?

Før er det ikke mulig å oppleve «Litani i Atlanta. Louis Armstrong in memoriam» som en lojalitetserklæring til de Sønstevoldskie idealer, som en kraftfull, besette ytning med en puls som hører den opprinnelige engasjerte kunst til? Når du har hørt «Litani i Atlanta», spør du ikke lenger «hvorfor».

Men Den Store Stillheten! Det skulle bli foreningen Ny Musikk i samarbeide med NRK som bret den i 1980. Konsernet var vellykket, men til tross for at et godt øyeblikk foreld, kunne det ikke brukes som grunnlag for en plate. Opphavstillsige hensyn stanset et slikt prosjekt. Så Stillheten senket seg nok en gang.

I forbindelse med konserten i 1980 spurte jeg Gunnar Sønstevold om hans reaksjon på Den Store Stillheten. «Den er egentlig en illustrasjon av hele situasjonen. Natiðsmusikken mäter noe som er verre enn motvilje – den møter likegjeldighet. Og den savner forvaltere. Når musikken forvaltes, skjer det at folk i andre yrker.»

Vel, Den Store Stillheten er omsider brutt. Ett av norsk etterkrigsmusikkens mest ruyende verk er tilgjengelig for alle, 12 år etter at det første gang grep sine tilhørere vel i mot det. Bruk det til å bryte stillheten, ofte.

LITANI I ATLANTA

W.E.B. DuBois:

Tilkomme på Dødens Dag i Atlanta 1906.

Å, teiande Herre, Du som desse skrämeloge dagane
har lete våre øyro tyreste etter Di røyst, så duld
i dis og løvdørn

Høy oss, O Herre! Høy oss!

Opp Deg for oss, Dine born: våre andlet, mørke
av mistru, vert spøtta i Din heilagdom.
Vi vender oss til Din himmel, Fader,
med hender lyfte i bøn:

Høy vårt rop, miskunnsame Herre!

Velke og vinglante er vi, menneske mellom med-menneske,
Fader, ikkje betre enn **dei**.
Om djevelens verk vinn fram hjå oss, la då Din veide
kome over gjerningsmann og gjerning:
Lys dei i bann, slik vi lysar dei i bann,
la dei sjøle smake alt dei har valda av vondt,
og meir til:
Straff alle misgjerninger mot dei uskuldige og dei velke,
mot kvinnene og heimane:

Sjå i nåde til oss, arme syndige menneske!

Men kven må endå bera den større skuld!
Kven avla denne djevelens yngel!
Kven fostra dei i brot og fedde dei med misferd:
Kven rana og sjørjede deira mødre og møders møder!
Kven kjøpte og selde deira brotsverk,
kven vok seg feit og rik på dei ugjerninger
stremaktenes godkjende!

Du veit det, Herre!

Fader vår, er dette Di rettferd:
at den svikefulle skal setjast over den uskuldig,
at ein uskuldig skal krossfestast for broter
at den skuldmann som går fri!

Å Rettferd, dom Du mellom menneske!

Kvifor bøye våre hovud i bøn? Vi veit då
at våre fedrars Gud er dod!

Har ikkje sjøarane fått skode inn i Himmelens salar,
har dei ikkje sett Din stivna, dade lekam,
utstrekkt, sveipt i synda si svarte, flymende skodt?
– atmed syndlege rekjer på skapnader, domde
til evezleg død.

Vakn opp! Vakn opp, Du som sov!

Du er ikkje dod, Du har sigla bort,
opp det endelause ljøset sine skráningar,
gjennom fjær solers logande holrom
der klotar svír med gode milde menn
og kvinner sterke, frie –
langt bortom vårt svik, vår svarte hylking,
dette skrammelege støvgrand, dette høre-liv, løynt
av høgferd!

Vend Deg, Herre, vend Deg til oss, la oss ikkje kjøvast i synd!

Sjá lekamens lyster, høy ropet på blod!

Herre, lyft av oss åket!

Sjå maktsykja, høy skrik etter gull!

Herre, lyft av oss åket!

Sjå undertrykkaren og beddelen, høy deira samstemde logner!

Herre, lyft av oss åket!

Ein by låg i barn-naud –høy oss, Vår Herre! – og frå fanget hennar
vart tvinglar fødje: Mordet og Det Svarte Hatet.
Raud var midnattstimen, slag, stýng, dødens skrik og vreide
fyldje lufta, skalv under stjernene attved kyrkjespir
som stumt strekte seg mot Deg.
Og alt dette for å mette havesykja hjå dei havesukje menn
som løyer seg attom eit teppe av hennar –

Himmelske Fader, let øyro Dine opp for våre klager!

I den bleike, stille morgonen steig udaden fram
for våre augo. Vi lukka øyro til og batt fast våre
dirrande hender, men kva gjorde **dei** –
vi såg dei hänlege nikke, dei sloge augnekast,
høyrdrop frå blodga kjake:

Ta dykk i akt for brotsverk! Desse spotande ord!

Kva nytta det om vi stoppar eitt brotsverk

så **dei** lettare kan fullføre hundre!

Å Herre, frels oss fra dette fengsel!

Sjå denne skamslegne, nedbrote skapnad, Herre,
det var ein audiuk svart, mann som sleit og sveita
for den skrammelege løn han fekk.

Dei seier til han: **Statt opp til ditt arbeid!**

Og han gjer så, Synda denne mannen? Nei sanneleg,
men det var ein som sa at nokon visste om ein annan syndar –
ein som han korkje hadde kjent eller sett.

Det er denne mannhens synd han ligg her skamslegen, drepen–
og kvinna hans utan vern mot skjørmdærver,
borna utan verge mot fattigdom og vondskap.

Høy oss, Himmelske Fader!

Jenner Du ikkje stanken av denne helvetes-rettfærde
i Dine nasebor, Herre? Kor lenge skal den alltid veksle straumen av uskuldig blod brøle i øyro Dine
og banke i våre hjarto, banke for hermn?
På altaret Ditt skal Du legge høgt den bleike vrinden
åt blod-hungrende willmenn som gjer slike ugjerninger,
Jahev, rettfærdeg hemmar! – lat den brenne, i helvete
til æveleg tid, æveleg tid!

Forlat oss, milde Herre, vi veit ikkje kva vi seier!

Villfarde er vi, og slinte av sorg, vanetuge av vanvetet
hjå eit spotta, eit slegje, eit slakta folk,
vi toyer oss mot arm-kvilene på Di herlege trone,
vi lyfter hender med handjarn i klage mot Deg, Herre,
vi påkallar beina at våre røva forfedrar,
tårene at våre døde mødrar,
blodet at Din eigen krossfeste Son:

Sei oss meinaga med dette! Lat oss sjá tanken i det,
giev oss eit teikn!

Tei ikkje lenger, Herren vår Gud!

'Sit ikkje lenger blind, Fader vår, og dauv
for alle våre bønor, mållaus framfor vår mållause liding.
Er då også Du kvit, Herre, ein bleik blodlaus
hjartelaus skapnad?

Å Herre, alle sorgfulles frelsar!

Forlat oss denne tanke! Forlat oss desse ord av villskap,
denne spotting av Gud Herren.

– For viss er Du våre svarte fedrars Gud,
og i Di sjel av sjel finst noko røjkt marknande av kvelden,
noko skuegesvalt i ei florels natt.

Men vi bed Deg kvikskre, tale, kalle på oss, Store Gud,
for Di tøgn er kvitnande angst i våre hjarto!

Vegen fram, Herre, vis oss vegen fram,
syn oss stigen vi skal vandre.

Men kvar til? I nord er havesykje, i sør blod,
her inne ein vesal mann, **der ute** ein lognar.

Kvar til? Til døden?

Amen: Ver helsa, mørke svevn!

Kvar til? Til livet? Men ikkje dette liv, Å Gud,
ikkje dettle! Ta denne kalkon frå oss,
for oss ikkje så langt ut i freisting til brest,
inne i oss er denne grinnande gnagande uro,
vi vil ikkje lyde den røysta,
men skjelv at den dagen kan kome –
og den er raud, Å Gud, ein raud og skrammeleg skapnad.

Sela!

– Langt i aust skjelv ei stjerne.

Min er hemmen, eg kjem med straff, seier Herren!

Herre, lat viljen Din ráde!

Kyrie Eleison!

Herre, fra vår munn kom desse
ustee, bedande ord.

Vi naudbed Deg: Høy oss Herre!

Stilt bøyer vi hovud til kvinners sukk
og små barns klage.

Vi naudbed Deg: Høy oss Herre!

Våre røyster sokk inn i natt og tagnad.

Høy oss, Fader vår!

I natta, **Gud** for vårt gudlaude
land:

Amen!

I tagnad, Å teiande Gud!

Sela!

(Til norsk ved Paal-Helge Haugen).

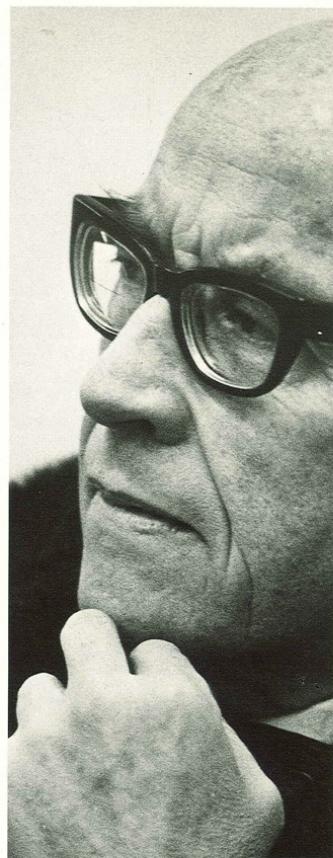
GUNNAR SØNSTEVOLD.

Gunnar Sønstevold er født i 1912 i Elverum. Han ble på 30-tallet kjent som en fremragende jazzpianist, og hans befatning med jazz kan klart spores i hans verker. Et eksempel på dette finnes bl.a. i komposisjonen «Crico», her kombinertes jazzelementer med tolvtonemusikk (Philips 6765002). Sønstevold oppholdt seg i Sverige under krigen, hvor han kom i kontakt med den kjente Måndagsgruppen. Han var også privatelev av Hilding Rosenberg. Gunnar Sønstevold kom tilbake til Norge etter krigen med mange verker og stor erfaring bak seg. Vi kjenner bl. a. komposisjonene «Basso Ostinato» for klaver, en stykketatt og sist, men ikke minst filmmusikk. Det er særlig på filmmusikkens område Gunnar Sønstevold har gjort seg gjeldende. Vi kjenner godt filmer som «Kampen om tungtvannet», «Englandsfarerne», «Nodlandingen» og «De dodes tjem». Vel «etablert» som en av våre mest spennende komponister drar han med hele sin familie til Wien, hvor hele familien gjennomførte det akademiske studium ved Musikkakademiet der. Etter sju års opphold i Wien er hans musikk for en stor del preget av streng tolvtoneknikk. Han var den første komponist i Norge som eksperimenterte med elektrofoniske virkemidler.

KATJA MEDBØE

Katja Medbøe har, etter avslutet Statens Teaterskole i 1969, vært fast ansatt på Nationaltheatret hvor hun har hatt mange bærende roller både i det moderne og det klassiske repertoar. Hun har også vært tilknyttet D.N.S. Bergen, hvor hun hadde flere krevende oppgaver. Vi husker henne fra Nini Roll Ankers «Den som henger i en tråd» på fjernsynet, fra «Jenny» av Sigrid Undset, og som en av hustruene i spillefilmen «Hustruer». Hun har en kjent stemme fra radioen, hvor hun har hatt utallige opplesninger.

KNUT NYSTEDT

er en av norsk musikkens sentrale personer etter den annen verdenskrig. Med sin sjeldne musikalske allsidighet har han stått i første rekke både som komponist, dirigent og organist. Han er født i Oslo i 1915, hvor han også fikk sin grunnleggende utdannelse ved Musikkonservatoriet. Blant hans lærere finner vi bl. a. Arild Sandvold (orgel), Øyvin Fieldstad (dirigering), Per Steenberg og Bjørne Brustad (teori, komposisjon). Han debuterte som organist i 1938, og i 1945 fant hans debut som orkesterdirigent sted. Fra 1946 til 1982 har Nystedt vært organist i Torskov kirke i Oslo, foruten at han har opptrådt hyppig som orgelsolist både i inn- og utland. Han var medstifter av og har dirigert Det Norske Solistkor siden starten i 1950, og Nystedt har også i en årelange undervisst i kordireksjon ved Universitetet i Oslo. Han har i flere år vært gjesterprofessor i USA, ved Berea College, Kentucky, og Augsburg College, Minneapolis. Nystedt har vært formann og styremedlem i en rekke musikkorganisasjoner, og han har mottatt norske og utenlandske æresbevisninger.

SÆTRE PIKEKOR

Sætre pikekor, som ledes av Torgeir Hansen, ble 1977, og er sammensatt av sangere fra Sætre i Koret har spesialisert seg i framføring av samtid og har gitt konserter både inn- og utenlands, og flere priser, bl. a. NRK's landskonkurranse 4 år på (1980-1984). Etter korets 5 års jubileum, ble det barnekor på 40 medlemmer og et ungdomskor

DET NORSKE SOLISTK

Det Norske Solistkor ble opprettet i 1950, og begynte norsk korsang å utvikle seg mot et internt og profesjonelt nivå. Dirigenter og initiativtakere Nystedt så det som en av korets aller viktigste oppresentere ukjent og vanskelig tilgjengelig musikk av de trettifem år som har gått siden den gang. I gitt det norske publikum god anledning til å følg den enorme utviklingen som fant sted innen kor-60-tallet, da vår tids komponister så hvilke utfors klangelige muligheter som lå på det fonetiske. Koret er blant de fremste her i landet og har vunnes nasjonalt ry på sine mange turneer rundt i verden

SANDVIKA STORBAND

Sandvika Storbond ble startet i 1970. Orkesteret som landets ledende med blant annet to platein i eget navn, deltakelse på flere festivaler og opptrø og fjernsyn i hele Norden. Orkesteret har spilt m. rekke norske og utenlandske solister og har dess samarbeidet med kor og ballettgruppe.

Besettning pr. 1.2.1985:

Kapellmester	Rolf Hjort Schøy
1. Trumpet/flygelhorn	Morten Brenne
1. Trumpet/flygelhorn	Erik Halvorsen
2. Trumpet/flygelhorn	Ivar Røgeberg
3. Trumpet/flygelhorn	Øystein Bohler
4. Trumpet/flygelhorn	Per Høglend
1. Trombone	Bjørn Tveay
2. Trombone	Torgerd Vethe
3. Trombone	Øystein Vethe
4. Bassstrombone	Arne Opsahl
1. Altsax	Kåre Lochesen
2. Altsax	Sigurd Morstad
1. Tenorsax	Trond Mathiesen
2. Tenorsax	Gunnar Jordfald
Baryton sax	Knut Pettersen
Piano/el. piano	Helge Ålefjær
El. gitar	Knut Mikalsen
Bass/el. bass	Helge Ellingsen
Trommer	Jens Ivar Dagest
Congas/perc.	Stein Stubberud

BÆRUM SYMFONIORKESTER

Bærum Orkester ble stiftet i 1951 under navnet Bærum Orkester. Det har hele tiden bestått av amatørmusikere og fremdeles medlemmer som har vært med siden. Medlemstallet er nå normalt ca. 60. Musikerne i alderen mellom 13 og 75 og fra de forskjelligste. Orkesteret har vært i jevn fremgang og har etter fått opp et bredt repertoire av tradisjonell symfonimusikk, men har også hatt samtidsmusikk på programmet. Det har gjennom årene engasjert en rekke musikere og sangere som solister. Orkesterets dirigenter er Arne Novang, som også innstudierte i partiet i dette optaket.